

ÇOCUKLARDA PROBLEM ÇÖZME BECERİSİNİN GELİŞİMİ

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ ANAOKULU

REHBERLİK SERVİSİ

Veli Bülteni

Mart, 2021

Problem çözme, belli bir durum çerçevesinde düşünebilme, ne yapılacağına ve nasıl yapılacağına karar verebilme, eldeki imkânları kullanabilme ve bu yolla çözüme ulaşmaktır.

Problem Çözme becerisinin Gelişimi neden önemli?

Yapılan araştırmalarda problem çözücü düşünme becerisi kazandırılmış çocukların, bireyler arası problem çözme, farklı şekillerde çözüm üretme, ilişki kurma, etkili düşünme ve öğrenme gibi becerilerin daha iyi düzeyde olabileceği görülmüştür.

Problem Çözme Becerilerinin Gelişiminde Ailenin Rolü Nedir?

- Kişiler arası problem çözme becerisi yaşamın ilk yıllarından itibaren desteklenmesi gereken, tüm yaşam boyu süren becerilerden biri olarak kabul edilmektedir.
- Konu ile ilgili yapılan çalışmalarda, 4 yaş kadar erken bir dönemde çocukların uygun bir eğitimle problem çözücü düşünme biçimini kazanabileceği belirtilmektedir.
- Bireylerin problem çözme yeteneklerinin gelişmesini sağlayan beceri ve alışkanlıkların kazanılmasında, ailenin önemli bir faktör olduğu belirtilmektedir.
- Yapılan araştırmalar, aşırı koruyucu, baskıcı ve disiplinli ebeveyn tutumlarının

çocuklarda problem çözme becerilerinin gelişmesini engellediğini, demokratik ebeveyn tutumlarının ise çocuklarda problem çözme becerilerini geliştirdiğini göstermiştir.

Aşırı koruyucu aile tutumu: Çocuğun; her an kontrol edildiği, kendi davranış ve kararlarında yeterince özgür olmadığı bir aile yapısıdır. Zira aşırı koruyucu anne baba tutumu sebebiyle çocuklar, özgüveni olmayan, karar verme sürecinde başkalarına bağımlı ve yönlendirilmeye açık bir karaktere sahip olabilirler.

Baskıcı ve otoriter aile tutumu: Çocuğun aile içerisinde söz hakkının olmadığı, kendi düşüncelerini ifade edemediği, anne ve babanın düşüncelerinin mutlak doğru kabul edildiği ve çocuğun sınırlarının anne ve babanın isteklerine göre belirlendiği aile yapısıdır. Ailede otoriter ya da baskıcı anne- baba var ise çocuklar çekingen, özgüvensiz, ürkek ve başkaları tarafından kolayca yönlendirilebilen bir karakter yapısına sahip olabilir.

Hoşgörülü ve güven verici aile tutumu: Çocuğun birey olarak varlığının kabul edildiği, kendi duygu ve düşüncelerini özgürce ifade edebildiği ve karar verme sürecine dâhil edildiği aile yapısıdır. Bu tür bir ailede yetişen bireyler, “birey” olmanın farkında olarak yetiştirilmişlerdir ve kendi hayatları vardır. Kendi kararlarını, kendi yollarını yine kendileri seçmektedir. Bu tür çocukların özgüvenleri tamdır ve sosyal ilişki kurarken sorun yaşamazlar.

Çocuğunuzun Problem Çözme Becerisinin Gelişimine Nasıl Katkı Sağlayabilirsiniz?

- ✓ Çocuğunuz bir sorun ile karşılaştığında onun adına çözmek ya da söylemek yerine, düşünmeye sevk ederek çözüm yolu bulması için teşvik edebilirsiniz.

- ✓ Çocuğunuza sorumluluklar verebilirsiniz. Böylece kendine olan güveni artacaktır. Kendine güveni olan çocuk, problemlerle daha kolay baş edecektir.
- ✓ Çocuğunuzun problemini mutlaka dinlemelisiniz.
- ✓ Onu anladığınızı hissettirebilirsiniz. Bu durum, çocuğunuzun sorununu önemseyişinizi ve çözüme değer bir olay olduğunu fark etmesini sağlar.
- ✓ Var olan sorun hakkında kendi fikirlerinizi çocuğunuza anlatabilirsiniz.
- ✓ Sorun hakkında tartışarak bulduğunuz çözümleri not alabilirsiniz.
- ✓ Birlikte notu okuyarak en uygun olan çözüm yolunu bulabilirsiniz.

Özetle; problem çözme basamaklarını kullanarak ve çocuğunuza yol göstererek, çocuğunuzun problem çözme becerisinin gelişimini destekleyebilirsiniz.

Problem Çözme Basamakları Nelerdir?

Sorunun Belirlenmesi: Sorunun tanımlanması,

Sorunla İlgili Bilgi Toplanması: Problem ile ilgili belirsizliklerin netleştirmek,

Alternatif Çözüm Oluşturulması: Birbirinden farklı yöntemler bularak değerlendirme yapmak,

Karar Verme: Alternatif olarak bulunan çözümlerden birini seçmek,

Uygulama: Seçilen çözümü hayata geçirmek.

